

Bestuurlijk Akkoord Netcongestie en OV: *OV- partijen en netbeheerders werken samen om netcongestie te verlichten*

*Dutch Power event: Laadkracht 2026: waar mobiliteit en
netcapaciteit helpt*

Stefan Marges en Rogier Pennings
(TKI Urban Energy)

5 Februari 2026

Wachttijden voor transportcapaciteit groeit, terwijl de elektrificatie en OV-vervoersvolume toenemen...

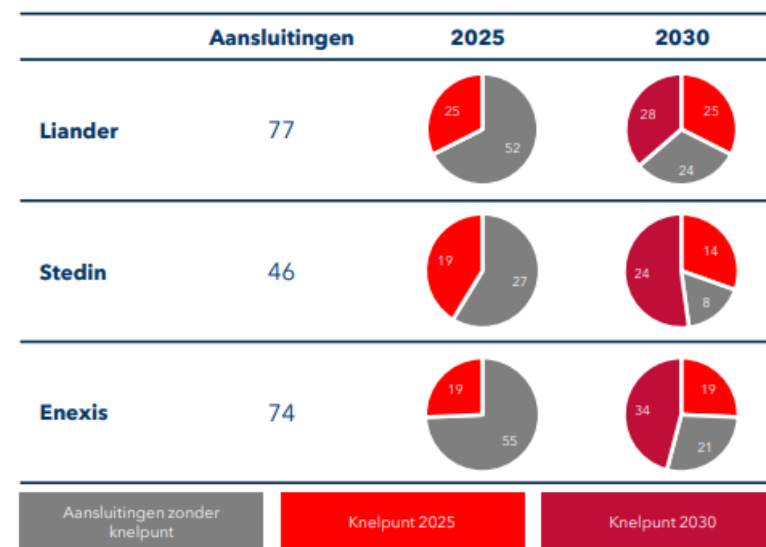
Netcongestie vormt een risico voor het doel van 100% Zero-Emissie busvervoer in 2030 doordat **het steeds moeilijker wordt om (tijdig) transportcapaciteit te verkrijgen**

De toename in elektriciteitsverbruik **zorgt zonder maatregelen voor knelpunten op de aansluitingen.**

Daarbij zijn transportkosten voor elektriciteit sterk gestegen, en heeft piekbelasting steeds grotere financiële impact.

<https://zeroemissiebus.nl/monitor-zero-emissiebussen-217-bussen-afgeleverd-in-derde-kwartaal-2025/>

Figuur 3.5: Overzicht knelpunten op aansluitingen voor 2025 en 2030. Overgenomen naar figuur uit ProRail impactanalyse 2030

... maar tegelijkertijd kan de OV-sector een (tijdelijke) oplossing bieden voor netcongestie.

Landelijk: 2987 km aan tractienet
Stedelijk: 565 km aan tractienet

Tabel 2.1: OV tractienetten in Nederland.

Modaliteit	Partij	Netlengte ¹⁾ (km)
Trein	ProRail	2987
Metro	GVB	42
Tram	GVB	110
Metro	RET	103
Tram	RET	114
Tram	HTM	117
Tram	U-OV	29
Trolley	Gem. Arnhem	60

Figuur 2.1: Locaties tractienetten in Nederland.

Samenwerking is nodig

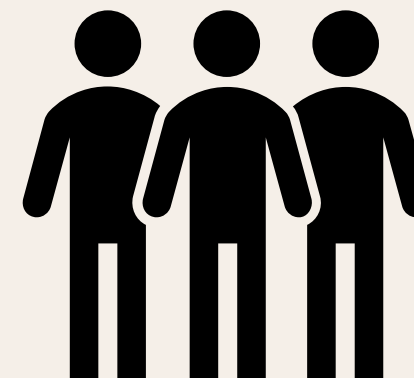

Van friet naar bestuurlijk akkoord

Nieuws

GVB's derde rail naast metrospoor kan bus opladen – en is een uitweg voor het overvolle stroomnet

Van friet naar bestuurlijk akkoord

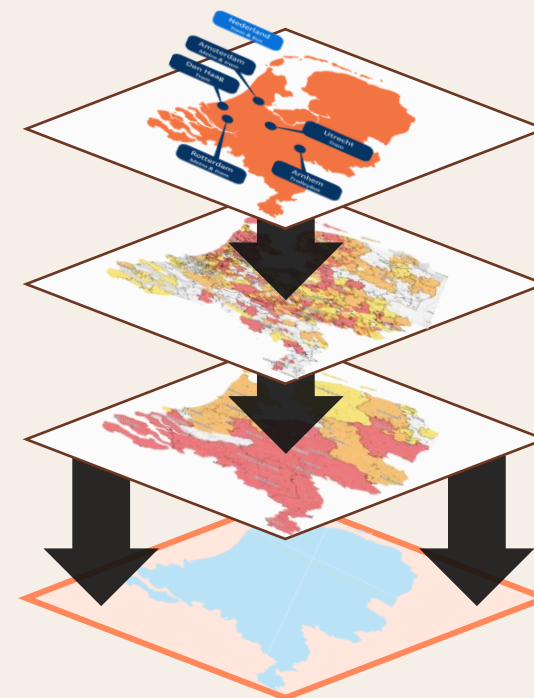
In totaal zijn 48 pilots opgehaald, met variërende impact op netcongestie

Onderstaande tabel geeft overzicht van de opgehaalde pilots (aangegeven met een nummer, zie pagina 21-23 voor de beschrijving), verdeeld over de soorten van netcongestie en de modaliteiten.

	Trein	Metro	Tram	Trolley	Bus
Reduceren energieverbruik		1	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48		
Toename snelheid	1	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48			
Verlagen geluidsoverlast	1	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48			
Verlagen kosten	1	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48			
Ontwikkelen alternatieven	1	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48			
Verpakken mobiliteit					1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48

Legend: 1: Algemeen, 2: Lokaal, 3: Speciaal

10-9-2024

OV-kaarten incl.
knelpunten

Capaciteitskaart
regionale
netbeheerders

Capaciteitskaart
TenneT

Knelpunten die
gehinderd worden
door congestie

 Hoe ziet die samenwerking er dan uit?

Binnen het Bestuurlijk akkoord 'Netcongestie en OV' werken Overheid, OV sector en netbeheerders samen in vier richtingen rondom netcongestie

Het bestuurlijk akkoord en haar ondertekenaars

Ondertekenaars

Inzet op 4 richtingen rondom netcongestie in het OV

Doelen bestuursakkoord

- › Mogelijk maken van continuïteit en groei van het OV;
- › Benutten van kansen in de OV-sector voor het beperken van de consequenties van netcongestie:
- › Mogelijk maken van verdere verduurzaming in het OV:

1. Congestieverlichting **binnen organisatie**
2. Congestieverlichting door **samenwerking OV-partijen**
3. Congestieverlichting door **samenwerking netbeheerders**
4. Congestieverlichting door **delen met derden**

Wat er gebeurt in de samenwerking

In totaal monitoren we 75 initiatieven op het gebied van OV en Energie

48%

25%

11%

12%

4%

Binnen de organisatie

Concessiehouders, concessieverleners en OV-infrabeheerders spannen zich in om, in samenwerking met netbeheerders, zelf oplossingen voor netcongestie te realiseren

Aansluiten van opwekking aan tractienet:

- Rem recuperatie
- Zonnepanelen (Zonnespin HTM)

Peakshaving

Energieopslag

Opslaan energie in gebruikte batterijen bussen

Zonnespin Den Haag

- MRDH
- HTM
- Gemeente Den Haag / Zoetermeer
- Haagse Hogeschool

Energiebank Rotterdam

- RET
- Strukton

In totaal monitoren we 75 initiatieven op het gebied van OV en Energie

48%

25%

11%

12%

4%

Nieuwe Contractvormen:

- Tijdsgebonden contract in Concessie Zaanstreek-Waterland voor laden van 200 bussen (EBS, VRA en Liander)

Congestieverlichting door samenwerking OV-partijen/modaliteiten

Concessiehouders, concessieverleners en OV-infrabeheerders spannen zich in om, waar mogelijk, elkaar te helpen om netcongestie te verminderen en beschikbare netcapaciteit efficiënt te benutten.

Congestieverlichting door samenwerking netbeheerders

Concessiehouders, concessieverleners, OV-infrabeheerders en netbeheerders spannen zich in om netcongestie te verminderen door slimme samenwerkingen

In totaal monitoren we 75 initiatieven op het gebied van OV en Energie

48%

25%

11%

12%

4%

Delen met derden: OV biedt ook kansen voor parallelle benutting

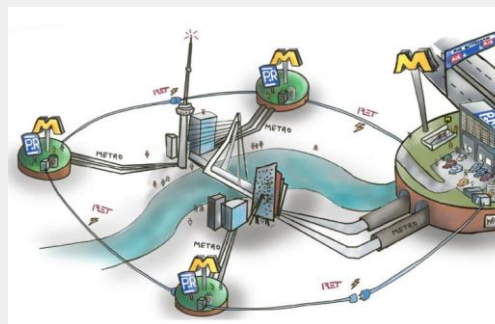
Concessiehouders, concessieverleners en OV-infrabeheerders spannen zich in om netcongestie voor de samenleving als geheel te verminderen.

Figuur 2.1: Locaties tractienetten in Nederland.

Trolleybus Arnhem laadt elektrisch materieel slim op

RET's E-OV Hub in Rotterdam

Qbuzz en Transvision B.V. succesvolle pilot voor het elektrisch laden van Zero Emissie touringcars

Waar richten we ons op met het kennisprogramma Netcongestie&OV?

Maatschappelijke Business Case:
Stopcontact langs het spoor

Wet- en regelgeving: Alternatieve contractvormen

Techniek: Schoon- en Emissieloos bouwen vanuit OV-Infra

Samenwerking: tussen Netbeheerder en OV (Bus) tijdens de fases van de concessie

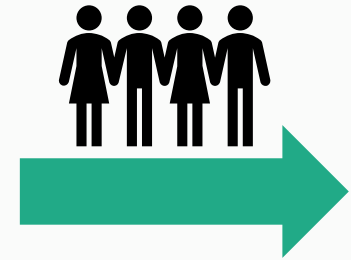
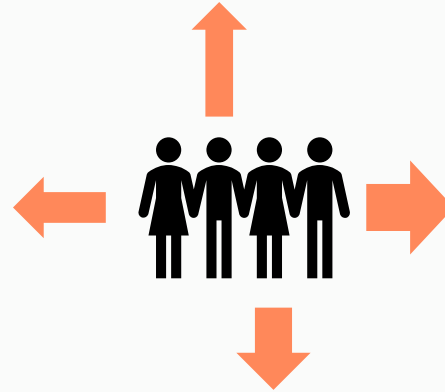

Data: Analyse van GTV-overschrijdingen, inzicht data-keten op het spoor.

1 Maatschappelijke Business Case

- **Split incentives** leiden tot suboptimale maatschappelijke keuzes, waardoor kansen voor netcongestie verlichten gemist worden.
- Verdiepingssessies en uitwerking in een werkgroep van de **maatschappelijke kosten en baten** van een stopcontact langs het spoor.
- Aanzet voor aanstelling **kwartiermaker** om deze samenwerking op te schalen.

1 Maatschappelijke Business Case

- **Split incentives** leiden tot suboptimale maatschappelijke keuzes, waardoor kansen voor netcongestie verlichten gemist worden.
- Verdiepingssessies en uitwerking in een werkgroep van de **maatschappelijke kosten en baten** van een stopcontact langs het spoor.
- Aanzet voor aanstelling **kwartiermaker** om deze samenwerking op te schalen.

Subway Map

🔗 Wat vinden jullie?

Het Bestuurlijk Akkoord Netcongestie&OV kan grote impact maken op het verlichten van netcongestie, wanneer ...

Mis niets via onze nieuwsbrief!

Neem contact op bij vragen rondom
netcongestie & OV:

netcongestie-en-ov@tki-urbanenergy.nl

Wij denken mee

Wij verbinden je met de juiste
partijen

**Scan de QR en meldt je aan
voor de nieuwsbrief**

Meer weten?

@ netcongestie-en-ov@tki-urbanenergy.nl